

deres Arbejde, og praktist, ved at de gennem Udvælgelsen indfalbes til Deltagelse i Retsplejen, blive satte i Stand til at deltage i denne, saa siger jeg, der er slet en Forandring til det bedre. I modsat Fald turde Forholdet, saaledes som Tingene have udviklet sig, let blive det, at det eneste, man kunde vente, var, at man blev dømt af Højrelægsmænd i Stedet for af Højrejurister, eller blev dømt af Folk, som vare ens Modstandere uden at være Jurister, og det anser jeg ikke for at være nogen ubetinget Fordel eller at være nogen Behagelighed. Jeg siger derfor, at jeg synes, at dette Ændringsforslag har et fuldkommen forstandigt Indhold, og at der navnlig under Diskussionen er kommen Udtalelser, som gør, at man kan forstaa, hvad Meningen er med Ordet „demokratist“. Derfor vil jeg sige, at naar det nu endelig er afgjort, at denne Opfordring gaar igennem, saa tror jeg, at det paa ingen Maade er overflødigt, at Folketinget netop udtaler, at det, dette Ting ønsker, er navnlig en demokratist Forandring i Retsplejen. Jeg tror, at saa vel efter Beslutningens Karakter som efter, hvad der er gaaet forud, og efter den Diskussion, der har fundet Sted, vilde det være meget fornuftigt, om Folketinget udtrykkelig udtaler dette som sit Ønske. Jeg skal gøre endnu et Par Bemærkninger i Anledning af Udtalelser, som ere fremkomne. Den ene er den, at jeg ikke anser en Rævningereform for at have noget videre Værd, naar den ikke netop fører de ubemidlede Klasser ind i Retsplejen, thi jeg deler ikke den Opfattelse, der er fremsat af det ærede Medlem fra Bælum (Ving) og af det ærede Medlem fra Stubbeboing (N. S. Larsen), at Inkvisitionssystemet i sig selv er et slet System rent abstrakt set. Hvis det, efter at vi have faaet stærke politist, nationale og sociale Stridigheder, som Fortiden ikke kendte til, og efter at vi have faaet det offentlige Liv, som den nyere Tid kender, var muligt at holde Dommerne fri for de stærke politist og stærke sociale Videnstaber, som med Nødvendighed til visse Tider gribe alle, saa vilde efter min Opfattelse Inkvisitionssystemet være det, hvorved man kom Sandheden nærmest. I de menneskelige Tings daarlige Bestaaenhed, i, at de ikke ere, som de skulde være, og i, at det ikke er muligt at holde Menneskene uden for disse Videnstaber, ligger Indvendingen mod denne Retspleje, men efter min Mening ingenlunde deri, at Systemet abstrakt og i sig selv set er urigtigt. Heller ikke finder jeg alle disse Udtalelser, som fra forskellige Side ere fremkomne om den Politist, som førtes i Begyn-

delser af Tirserne, om dens Dumhed og om det Ansvar, man i den Anledning har søgt at gøre gældende mod visse Medlemmer, vel begrundede. Hvis nemlig en Mand stod i Slutningen af Halvsjerdserne, og man saa havde spurgt ham, om han tænkte sig det muligt, eller om nogen kunde tænke sig det muligt, at man kunde ende med at pante for Skatter, medens der ikke var anden Hjemmel for Oprævning af dem end en kongelig Resolution, eller hvis man for ham vilde have fremstillet den Maade, hvorpaa den danske Retspleje siden har virket, og hvorpaa den provisoriske Lovgivning har gjort sig kronist her i Landet, saa tror jeg ikke, at man vilde have kunnet saa dette Menneske eller nogen i det hele taget til at tro det i Enkeltighederne. Det er altsaa en Undskyldningsgrund, at det ikke var saa givet, at man kunde se, at der slet ingen Bund var i Lovven. Og for det andet er der een Undskyldningsgrund til, og det er den, at naar et Samfundslag melder sig i Virkeligheden for første Gang til Deltagelse i det politist Liv, saa møder det en historist Udvikling, der gaar i Forvejen. Det mødte ogsaa Frihedspartiet den Gang, nemlig en Retning, som meget stærkt havde hævdet, at naar de vare Flertal og havde sat sig tilstrækkelig fast i den offentlige Bevidsthed, havde de ogsaa Retten. Jeg indser ikke, hvorledes man med alt dette forud for sig i Virkeligheden skulde have handlet anderledes, end man gjorde, og jeg tror heller ikke, at Venstre vilde have været saa stærk i Befolkningen, hvis det havde handlet anderledes. — Det er disse Bemærkninger, jeg væsentlig har villet gøre, og jeg vil navnlig meget henstille til dem, som ikke ville være med til at gaa ud i det Blaas og uden noget som helst Vaand — jeg har ikke fra de Sider, der have udtalt sig for det oprindelige Forslag til Resolution, hørt om et eneste Vaand paa nogen som helst Ting — henstille, om de finde det ganske overflødigt for Folketingets Bedkommende at udtale, at hvis de skulde have Rævninger, ønske de demokratist Rævninger, Rævninger, hvorved man kalder de ubemidlede Klasser til Deltagelse i Retsplejen. Saa vi ikke den Slags Rævninger, ønske jeg overhovedet ikke Rævninger.

Svarp: Jeg skal ikke af det ærede Medlem for Viborg (Klein) lade mig friste til at komme ind paa en Realitetsforhandling af et Reformforslag, som slet ikke foreligger, thi i Virkeligheden er det saaledes, at der ikke er noget som helst Forslag vedrørende vor Retspleje, som vi her have til Forhandling. Naar det ærede Medlem for Ballund-